

Stowarzyszenie dla Natury WILK
INSTRUKCJA ZBIERANIA PRÓB DO BADAŃ GENETYCZNYCH
WILKÓW

Próbki zbierane są w celu zbadania zmienności genetycznej wilków w Zachodniej Polsce. Projekt jest realizowany we współpracy z Instytutem Genetyki i Biotechnologii, Wydziału Biologii, Uniwersytetu Warszawskiego. Prosimy o zbieranie fragmentów tkanek i sierści martwych osobników (np. ofiar kłusownictwa lub wypadków drogowych). Po odnalezieniu martwego wilka prosimy o pilny telefon na jeden z podanych poniżej numerów, przekażemy instrukcję, w jaki sposób opisać i sfotografować martwe zwierzę, by możliwa była pełna dokumentacja jego wyglądu, ocena płci i wieku oraz ewentualne potwierdzenie przynależności gatunkowej (w sytuacjach wątpliwych). Pomożemy też w ustaleniu możliwości pobrania, przechowania i przekazania prób. W razie potrzeby możemy dostarczyć fiolki ze spirytusem do konserwacji prób. Wszelkie informacje o martwych wilkach zbierane są przez nas w bazie danych dla oceny czynników śmiertelności wilków w zachodniej Polsce.

1. Sposób zbierania próbek

Bardzo ważne jest uzyskanie próbek czystych genetycznie. Należy je zebrać w taki sposób, aby jedna próbka zawierała materiał pochodzący tylko od jednego osobnika, dlatego należy pamiętać o czystości narzędzi, przy pomocy których pobierany jest materiał. Najlepiej jest pobierać próbki ostrym nożem lub żyłką, które trzeba wcześniej przeczyszczyć gazikiem zmoconym w 90% alkoholu.

Tkanki

Z martwego zwierzęcia należy pobrać niewielki fragment (kawałek języka, wycinek mięśnia, kawałek skóry lub fragment innego narządu np. serca) o średnicy ok. 4 cm. Pojedynczą próbkę wkładamy natychmiast do fiolki/małego czystego słoiczka z 96% alkoholem, tak by była całkowicie zanurzona i szczelnie zamykamy. Można też próbkę włożyć do czystego worka i zamrozić. W obu przypadkach trzeba próbkę opisać na kartce lub etykiecie wg załączonej instrukcji.

Sierść

Garść sierści wilka należy wyrwać z grzbietu (razem z cebulkami) zwierzęcia. Następnie należy włożyć ją do czystej i suchej koperty i opisać. Kopertę trzeba zostawić w suchym i przewiewnym miejscu, w temperaturze pokojowej do całkowitego wysuszenia.

2. Sposób opisywania prób

Każdą próbkę należy opisać **ołówkiem** na przyklejonej do fiolki/słoika, koperty etykiecie. Należy zamieścić następujące informacje:

- gatunek zwierzęcia (wilk);
- rodzaj próby (tkanka);
- przyczyna śmierci
- data i dokładne miejsce znalezienia wilka (nadleśnictwo, leśnictwo, oddział, lub najbliższa miejscowość);
- jeżeli istnieje możliwość rozpoznania: wiek, płeć i status osobnika, od którego pobrano próbkę (samiec, samica, ad.=dorosły, juv.=młody)
- waga zwierzęcia (w całości)
- imię i nazwisko osoby pobierającej próbkę

3. Sposób przechowywania prób

Próby w fiolkach powinny być przechowywane w chłodnym miejscu (np. piwnica), w pozycji stojącej. Próbki tkanek martwych zwierząt można też zamrażać w woreczkach strunowych z etykietą. Wówczas jednak nie można dopuścić do ich rozmrożenia. Sierść w kopertach należy przechowywać w przewiewnym miejscu, w temperaturze pokojowej.

Prosimy o jak najszybsze przekazanie informacji o zebranych próbach na poniższy nr telefonu:

dr Sabina Nowak , tel. 606-110-046,

oraz przesłanie prób pilną przesyłką (najlepiej na początku tygodnia, żeby uniknąć przetrzymania na poczcie przez weekend) na adres:

Maciej Szewczyk
Instytut Genetyki i Biotechnologii UW
ul. Pawińskiego 5a
02-106 Warszawa